

Hyvinvoinnin toimiala

5 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

660 Kulttuuripalvelut

Tilivelvollinen: vs. kulttuurijohtaja Leena Hoppania

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Kulttuuripalvelut mahdollistavat jokaiselle kulttuurin ja taiteen kokemisen sekä omaehtoisen itsensä kehittämisen. Maailman laajuisen koronapandemian aiheuttamat sulut ja rajoitukset leimasivat vahvasti toimintavuotta 2020. Toimintaa onnistuttiin kuitenkin sopeuttamaan siten, että tehtävä pääosin toteutui.

Tulosalueeseen kuuluvat yleinen kulttuurityö, lastenkulttuurikeskus, konservatorio, Joensuun seudun kansalaisopisto, Joensuun museot (Pohjois-Karjalan museo Hilma, Joensuun taidemuseo Onni, Joensuun bunkkerimuseo ja Tuupovaaran Galleria Annamajja), Joensuun kaupunginorkesteri ja Joensuun seutukirjasto. Lisäksi kulttuuripalvelut koordinoi maakunnallista lastenkulttuuriverkostoa, järjestää taiteen perusopetuksen sekä jakaa vuosittaiset kulttuuriavustukset. Kansalaisopiston ja kirjaston toimialueeseen kuuluvat Joensuun lisäksi Kontiolahti, Liperi, Outokumpu ja Polvijärvi. Konservatorio myy musiikkiopistopalveluita Kontiolahdelle ja antaa opetusta ammatillisen toisen asteen koulutuksessa.

Joensuun seutukirjasto toimii Pohjois-Karjalan alueellisena kehittämiskirjastona. Joensuun museot toimivat Pohjois-Karjalan alueellisena vastuumuseona. Orkesteri toimii alueellisesti ministeriön tuella. Kaikki yksiköt, lukuun ottamatta kirjastoa, saivat OKM:n koronapandemiatukea toiminnan ja saatavuuden turvaamiseen vuonna 2020.

Lastenkulttuurikeskus kehittää varhaiskasvatuksen kanssa tehtävää taidekasvattajatoimintaa yhdessä konservatorion kanssa. Taidekasvattajatoimintaa on myös kehitetty maakunnallisessa lastenkulttuuriverkostossa.

Katsaus toimintavuoteen 2020

Yleinen kulttuurityö ja lastenkulttuurikeskus:

Kesäkuussa alkoi kulttuuripalveluiden ja tapahtumapalveluiden yhteinen uusi virtuaalitapahtumien sarja. Kesäkuun aikana tehtiin neljästä paikallisesta kulttuuriesityksestä verkkolähetyksen kaupungin Youtube-kanavalle. Katsojia lähetykset saavuttivat noin 1100.

Perinteisen kesätapahtuman Kulttuuritorin järjestettiin lyhennettynä versiona koronapandemiarajoituksia ja turvallisuusohjeita noudattaen. Katsojia oli yhdeksän tapahtumapäivän aikana noin 7500 ja palaute erittäin positiivista.

Kuluneen vuoden aikana vakiotapahtumat jouduttiin perumaan, koska osallistujien turvallisuutta ei pystytty takaamaan. Joen Yö peruttiin tapahtuman suuruuden ja luonteen vuoksi, Siun Soten

tartuntatautilääkärin lausunto tuki perumista. EloWeera ja TuupoWeera peruttiin, koska kohderyhmänä olivat riskiryhmään kuuluvat ikäihmiset. Joensuu-päivän palkintojenjako peruttiin pikavaroituksella tapahtumapäivän aamuna voimistuneen koronapandemiatilanteen johdosta.

Avustuksia myönnettiin yhteensä 88 kpl, joka vastaa vuoden 2019 lukua. Koronapandemian johdosta tuli poikkeuksellisen paljon ilmoituksia, etteivät toimijat voineet käyttää myönnettyä avustusta. Avustusten määrärahaa jäi käyttämättä 8 prosenttia, joka on onneksi varsin maltillinen luku tilanteeseen nähden.

Lastenkulttuuriverkoston toiminta suuntautuu pääasiassa kouluille ja varhaiskasvatukselle. Kulttuurin virta ohjelma alkoi tammikuussa suunnitelman mukaan, mutta keskeytyi huhti-toukokuun ja koulujen kesäloman ajaksi. Syyskaudella toiminnan sopeuttaminen onnistui ennakoitua paremmin ja osallistujamäärissä päästiin lopulta lähes alkuperäiseen tavoitteeseen. Koulujen kulttuurin virta ja varhaiskasvatuksen Kulttuurin puro ohjelma tavoittivat yhteensä 7632 osallistujaa, joista lapsia 7007. Tapahtumia oli 178. Toiminnasta 80 prosenttia suuntautui kouluille ja 20 prosenttia varhaiskasvatukselle.

Kulttuurikasvatusohjelmaa muokattiin siten, että toimintaa järjestettiin ulkona ja etäyhteyksin. Uudistukset koskivat 42 prosenttia tapahtumista (etäyhteydet 10 prosenttia ja ulkotapahtumat 32 prosenttia). Etätapahtumia pystyttiin myös tarjoamaan suuremmille joukoille. Lisäksi toimintaa järjestettiin Taidemuseossa museon ollessa suljettuna muulta yleisöltä ja näin mahdollistettiin vierailut museoon.

Kaikille 1.-luokkalaisille jaettiin Tervetuloa kirjastoon -paketit elokuussa ja kirjastovierailut ja kirjavinkkaukset toteutettiin pääosin lähivierailuina. Myös 2.-luokkien muusikkovierailuja pystyttiin järjestämään kouluilla. Syyskaudella järjestettiin myös virtuaalisia muusikkovierailuja, jotta tavoitettiin ikäluokka paremmin. Kolmasluokkalaisten konsertti järjestettiin livestriimauksena, konserttiin osallistui kolmasluokkalaiset Joensuun lisäksi kahdeksasta muusta jäsenkunnasta. Teatteri-Traktorin Viidakkokirja striimattiin alakouluille joulukuussa. Pohjois-Karjalan museon kanssa yhteistyössä tuotetut sisällöt 5.-luokkalaisille toteutettiin ulkona ja kulttuurikävelylle Utrassa ja arkeologin vetämille työpajoille Bunkkerimuseolla osallistuttiin luokittain. Taidemuseolla työpajavierailut voitiin viedä läpi turvallisesti luokittain maanantaisin Taidemuseon ollessa suljettuna muulta yleisöltä.

Varhaiskasvatuksen sirkusesitysten kierros Sirkus Supiaisen kanssa sekä päiväkotien Valon ja äänen polku installaatiot toteutettiin ulkona. Konservatorion kanssa kehitetty Musiikkia päivään -toiminta siirtyi syyskaudesta alkaen lastenkulttuurikeskuksen toiminnaksi. Varhaisiän musiikkikasvattajat Liisa Karhu ja Anni Pesonen kouluttivat henkilökuntaa ja pitivät lapsille Musiikkia päivään -tuokioita kuudessa päiväkodissa.

Kaupunginorkesteri:

Kaupunginorkesterin kevätkausi alkoi lupaavasti tilausteoksen esittämisen merkeissä, ja vuoden alku konsertointiin onnistuneesti suhteellisen hyvin kuulijatilastoin. Maaliskuussa orkesterin toiminta keskeytettiin koronapandemiatilanteen vuoksi valtioneuvoston päätöksen mukaisesti koko loppukevääksi. Koko henkilöstö oli intendenttiä ja markkinointipäällikköä lukuun ottamatta työnteon keskeytyksellä, sekä lomautettuna että lomalla heinäkuun loppuun saakka. Markkinointipäällikkö oli lomautettuna kesän aikana.

Kaupunginorkesterin syksyn ohjelmisto julkaistiin kesäkuun alussa orkesterin nettisivuilla. Fyysisestä kausiesitteestä luovuttiin.

Elokuussa orkesteri palasi töihin noudattaen koronapandemia-ajan turvallisuusohjeita. Syksyn ohjelmistoon tuli jonkin verran muutoksia koronapandemiarajoituksista ja matkustusrajoituksista johtuen. Koronapandemia-ajan turvallisuusohjein Carelia -salin täyttöaste oli alkusyksyn ajan 25 prosenttia normaalista kapasiteetista. Konserttien väliajoista ja narikkapalveluista luovuttiin ruuhkautumisen välttämiseksi. Osa konserteista pidettiin kahtena tunnin mittaisena konserttina.

Valmiusjohtoryhmä linjasi marraskuussa käsimittausten tuloksena salin yleisökapasiteetiksi 292 henkilöä metrin turvaväleillä (50 %). Pian päätöksen jälkeen Joensuu siirtyi koronapandemian kiihtymisvaiheeseen ja AVI:n määräyksellä saliin sai ottaa ainoastaan 20 kuulijaa. Tämä määräys oli voimassa koko loppuvuoden.

Kaupunginorkesteri striimasi ensimmäisen konserttinsa 22.10 ja jatkoi aktiivisesti striimauksen kehittämistä. Marraskuun lopusta alkaen striimattiin yhteensä 21 verkkokonserttia osan ollessa maksullisia konsertteja ja osa yleisötyötä; koululaiskonsertteja, lounaskonsertteja sekä maakuntatyötä palvelutaloihin. Kaupunginorkesterin striimeilla on ollut runsaasti kuulijoita, yhteensä n. 6 000.

Koronapandemian takia kaupunginorkesteri ei saavuttanut fyysistä yleisötavoitettaan. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi kaupunginorkesterille koronapandemiatukea 50 000 euroa, joka auttoi saavuttamaan tulostavoitetta.

Seutukirjasto:

Kirjastot olivat koronapandemiatilanteen vuoksi kiinni valtioneuvoston päätöksellä ajalla 18.3.–31.5. Palvelut avattiin pääosin kesäkuussa ja tapahtumatoiminta on käynnistynyt syksyllä. Omatoimikirjastot avattiin arkipäiviksi 31.8. alkaen. Kirjastojen käyttö on ollut kesäkuusta lähtien vaihtelevaa. Kävijämäärä on pienempi kuin normaalina vuonna, lainaukset näyttävät kehittyvän melko normaalisti. Tapahtumien järjestämisessä on rajoituksia, sekä tapahtumia että kouluyhteistyötä on alettu kehittämään osin etäyhteyksillä toteutettavaksi.

Omatoimiaukiolo on tänä vuonna aloitettu Nepenmäen ja Outokummun kirjastoissa. Kestävän kehityksen mukaiset uudet aukioloajat 1.3. alkaen aloitettiin pääkirjastolla, Rantakylässä, Karsikossa, Nepenmäellä, Heinävaarassa ja Kiihtelysvaarassa. Pääkirjaston lasten ja nuorten osaston remontti aloitettiin kesäkuussa ja valmistui joulukuussa. Osan ajasta Muikku-sali on ollut lasten ja nuorten osaston väistötilana.

Seutukirjaston tulokehitykseen vaikuttaa sekä sulkuaikana kertymättömät myöhästymismaksut että henkilöstön työstä poissaolosta johtuva seutulaskutuksen pieneneminen. Samoin tilavaraukset olivat keväällä tauolla ja sen jälkeen rajoitusten vuoksi varauksia on ollut poikkeuksellisen vähän. Vuokratulot jäävät pieniksi.

Alueellista kehittämistehtävää on sopeutettu vallitsevaan tilanteeseen. Kokouksia ja koulutuksia on siirretty etäosallistuttaviksi ja osa hyvien käytänteiden jakamiseen liittyvistä matkoista on

peruuntunut. Etäosallistumisesta on saatu hyvää palautetta ja se tulee jatkossakin olemaan varteenotettava henkilöstön osaamisen kehittämisen tapa. Alueellisen kehittämistehtävän vuoden 2020 rahoituksesta joudutaan palauttamaan 25 000 euroa OKM:lle.

Kansalaisopisto

Joensuun seudun kansalaisopisto perustettiin maaliskuussa 1920 ja näin ollen vuosi 2020 oli opiston virallinen 100 v. juhluvuosi. Tammikuun 15. päivä julkistettiin opiston 100 v. historiateos. Teosta voi lainata Joensuun pääkirjastosta ja opiston päärakennuksesta Papinkadulta. Kansalaisopisto järjesti tammikuun lopulla yhdessä kansalaisopistojen liiton kanssa Tammiseminaarin Joensuussa, johon osallistui 140 rehtoria, opettajaa ja opiskelijaa ympäri Suomen.

Valtioneuvoston päätöksellä lähiopetus päättyi kansalaisopiston kevätlukukauden osalta 18.3.2020 koronaepidemian johdosta. Juhlavuoden näyttelyt, pääjuhla Carelia -salissa sekä juhlavuoden päätöstilaisuus Joensuun torilla peruuntuivat. Koronaepidemian vuoksi henkilöstöstä koulutussuunnittelijat, opintosihteerit sekä liikunnanohjaaja olivat lomautettuna kesä-heinäkuun aikana.

Lähiopetukseen palattiin elokuusta 2020 alkaen noudattaen valtioneuvoston ja THL:n ohjeistuksia huomioiden koronaepidemiaan liittyvät varotoimenpiteet. Muun muassa kurssien maksimiryhmäkokoja pienennettiin niin, että turvavälien noudattaminen jokaisella kurssilla mahdollistuu. Elokuusta alkaen kansalaisopistolla on valmisteltu etäopetusalustojen käyttöönottoa sekä koulutettu tuntiopettajia etäopetusalustojen haltuunottoon. Alustat on saatu käyttöön viikolla 41 ja käyttöönottokoulutuksia jatketaan viikoilla 42 ja 43. Myös asiakkaille pidetään alustojen käyttöönottoon liittyvää opastusta syyslukukauden aikana.

Lähiopetuksen keskeytymisen vuoksi kansalaisopiston asiakaspalvelumaksut sekä jäsenkuntien sopimuksen mukaiset maksuosuudet jäivät huomattavasti pienemmiksi kuin edellisenä vuotena. Kurssi-ilmoittautumisia on syyslukukaudella 2020 noin 2 900 henkilöä vähemmän vuoteen 2019 verrattuna. Korona-avustusta saatiin 179 000 euroa.

Museot

Vuoden 2020 alusta Joensuun museot aloittivat Pohjois-Karjalan alueellisena vastuumuseona. Samalla aloittivat työnsä arkeologi ja rakennetusta kulttuuriympäristöstä vastaava amanuenssi vastaten maakunnan kulttuuriympäristötyöstä. Vuoden aikana annettiin kaikkiin 316 kulttuuriympäristöön liittyvää viranomaislausuntoa, joista arkeologiaan kohdistui 216. Muutoin alueellista museotoimintaa hoidettiin koronapandemia huomioiden. Joensuun kaupungin yt-neuvottelujen tuloksena irtisanottiin kaksi museon työntekijää. Henkilökunta vaihtui myös yhden irtisanoutumisen ja yhden pitkän virkavapauden myötä.

Joensuun museot olivat suljettuina valtioneuvoston päätöksellä 18.3.–31.5. koronapandemiatilanteen takia. Pohjois-Karjalan museo ja Joensuun taidemuseo avattiin 1.6. ja Mukulakatu 31.8. Joensuun Bunkkerimuseo pysyi koko vuoden suljettuna, koska siellä ei pystytty säilyttämään turvavälejä ja turvallista sisäänkäyntiä. Museoiden kävijämäärä ja tulokertymä vähentyivät edellisvuodesta. Yleisötapahtumia ja opastuksia ei järjestetty, eikä taidemuseon juhlasalissa järjestetty tapahtumia. Opastuksia ja näyttelyjen esittelyjä siirrettiin verkossa tapahtuviksi.

Museoiden kesänäyttelyitä siirrettiin. Hiljassa avattiin elokuussa Tarinoita Pielisjoelta -näyttely, jonka piti alun perin avautua kesäkuussa. Onnissa kesänäyttely siirrettiin vuodelle 2021 ja jatkettiin keväällä avattua Päätymättömät tarinat - näyttelyä syksyyn saakka. Kulttuurin virta kierrokset 5. luokkalaisille järjestettiin poikkeuksellisesti valinnaisina Utran ja Bunkkerimuseon kierroksina.

Pohjois-Karjalan museossa aloitettiin kokoelmanhallintajärjestelmän vaihto loppuvuodesta. Uusi KOKKO kokoelmanhallintajärjestelmä otetaan käyttöön keväällä 2021. Kokoelmanhallintajärjestelmän vaihdon takia museon valokuva-arkisto suljettiin loppuvuodesta.

Keväällä valmistui Sinisen virran museot -konsepti, jossa hahmoteltiin museoiden toimintaa kauppatia halkovan sinisen virran molemmilla puolilla niin kaupungintalossa kuin nykyisessä taidemuseossa.

Syyskuussa Pohjois-Karjalan museon Karelia CBC rahoitusta saavan InterActive History – hankkeen Utra ennen ja nyt -toiminto sai Vuoden museopedagoginen teko 2020 -palkinnon. Palkinnon myönsi Museopedagoginen yhdistys Pedaali ry. InterActive History -hankkeen toiminnot päättyivät vuoden 2020 aikana, mutta hanke tullaan päättämään vuoden 2021 aikana.

Vuoden alussa käynnistettiin toinen Karelia CBC rahoitusta saanut hanke: Museums in Focus, jossa kehitetään palveluja erityisesti kiinalaisia turisteja varten. Lisäksi Taidemuseossa tuotettiin hankerahoituksella Onnin salainen maa virtuaaliseikkailu. Museot saivat OKM:lta ns. Koronapanemiatukea sekä kesän että syksyn haussa yhteensä 45 000 euroa.

Konservatorio

Koronapandemian aiheuttamat vaikutukset konservatorion opetukseen vuonna 2020 jäivät kohtuullisen vähäisiksi. Valtioneuvoston päätöksellä opetus toteutettiin 18.3. alkaen pääosin etäopetuksena kevätlukukauden loppuun saakka. Etäopetusaika sujui opettajien omien arvioiden sekä vanhemmille/oppilaille suunnattujen kyselyjen perusteella erittäin hyvin. Syyslukukausi pystyttiin viemään läpi lähiopetuksena koronapandemian turvallisuuteen liittyvät toimet huomioiden. Ainoa merkittävä muutos normaaliin oli konserttien yleisömäärän rajoittaminen: marraskuun loppuun saakka voimassa olivat tilakohtaiset rajoitukset, joulukuun alusta saakka konsertit toteutettiin ilman yleisöä. Syyslukukauden aikana konservatoriolle hankittiin striimauslaitteistot ja ääniteknikon johdolla rakensimme toimivat käytännöt konserttien striimaukseen. Tämän ansiosta pystyimme tarjoamaan kaikki yleisöttömät konsertit kuulijoille joko livestriimattuna tai jälkikäteen tallenteena.

Koronapandemiasta huolimatta pystyimme vuoden aikana toteuttamaan yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta kaikki konsertit ja produktiot. Näistä mainittakoon Joensuun Musiikkitalven konsertit, huipennuksena festivaalin päättänyt orkesterien konsertti Carelia-salissa, La Rondine – oopperaproduktio, lukuisat rytmimusiikkiklubit eri puolella kaupunkia sekä marraskuussa toteutettu barokkikonsertti Joensuun kirkossa.

Oppilas- ja opiskelijamäärien osalta tavoitteet saavutettiin. Koronapandemiasta huolimatta musiikkiopistoon oli hakijoita edellisvuoden verran ja ammatilliseen koulutukseen jopa viime vuosia enemmän. Ainoastaan musiikkileikkikouluryhmien oppilasmäärissä oli huomattavissa pientä laskua.

Konservatorio sai 23 000 €:a OKM:n rahoitusta koronapandemian vaikutusten kompensointiin. Rahoitus käytettiin striimausjärjestelmän hankkimiseen ja käyttöönottoon sekä musiikkileikkikoulun alentuneiden lukukausimaksujen kompensointiin. Konservatoriolla on käynnissä kaksi OPH:n tukemaa kehittämishanketta musiikkiopistossa sekä kaksi Otsakorven säätiön rahoittamaa hanketta ammatillisessa koulutuksessa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Yhdessä tehden tavoitteet				
Kaupunkilaiset tekevät, osallistuvat ja vaikuttavat. Kaupungin rooli on luoda edellytyksiä eri toimijoiden aktiivisuudelle ja osallisuudelle sekä tarjota yhdessä tekemisen paikkoja ja mahdollisuuksia.	Kulttuuriavustuksia myönnetään, yhdistyksille, osuuskunnille ja yksityishenkilöille. Kulttuurisen vapaaehtoistoiminnan vakiinnuttaminen hanketoiminnan päätyttyä. Maaseutualueelle levitetään kulttuurisen osallistumisen malleja.	80 myönnettyä avustusta. Vapaaehtoistoiminta on saatu jatkumaan. Vähintään yksi mallinnus.	Kulttuuriavustukset on myönnetty ja muutoshakemukset toteutustapaan ja –aikaan käsitelty. Vapaaehtoistoiminnan vakiinnuttaminen ja maaseutualueiden kulttuurisen osallistumisen mallien kehittäminen aloitettu, keskeytetty koronapandemian takia. Jää osittain toteutumatta koronapandemian turvallisuusohjeiden vuoksi.	
Vetovoimatavoitteet				
Liikunta- ja kulttuuripaikkasuunnitelmien toteuttaminen jatkuu kestävän talouden ohjelman mukaisena.	Kulttuuripaikkasuunnitelma on valmistunut.	Suunnitelman mukaisten toimenpiteiden selvitystyö on käynnissä.	Kulttuuripaikkasuunnitelma on valmistunut ja toimenpiteiden selvitystyö on käynnissä.	
Hyvinvoinnin ja sivistyksen tavoitteet				

Harrastavaan ja aktiiviseen elämäntapaan saamme mukaan kaikenikäiset kuntalaiset. Liikunta ja kulttuuripalvelut, kirjastot, kansalaisopisto ja muut sivistyspalvelut sekä aktiivinen kolmas sektori tarjoavat tähän kehittyvät mahdollisuudet.	Kulttuuripalvelujen eri yksiköiden tapahtumien määrä ja osallistujamäärät	Maksuttomien tapahtumien määrä on kasvanut edellisvuodesta. Pääsymaksullisten tapahtumien yleisömäärä on kasvanut.	Tapahtumat keskeytettiin keväällä ja käynnistettiin uudelleen kesäkuussa turvallisuusrajoitusten mukaisesti. Sekä maksuttomien että pääsymaksullisten tapahtumien määrä ja yleisömäärä eivät kasva edellisvuoteen nähden, sillä osa tapahtumista jää turvallisuussyiden vuoksi pitämättä ja tapahtumissa liikkuu keskimääräistä vähemmän ihmisiä. Vuoden lopulla toimintaa rajoitti myös AVI:n määräys yli 20 hgen tapahtumien kieltämisestä. Osa tapahtumista on siirretty verkkoon.	
---	--	--	--	---

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

660 Kulttuuripalvelut				
Yhteiset palvelut	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Kulttuuritapahtumat				
Järjestettyjen tapahtumien lkm	54	65	32	9
Järjestettyjen tapahtumien kävijämäärä	33 806	35 000	7 500	7 500
Kulttuuriavustukset				
Myönnetty avustukset kpl	86	80	80	88
Avustukset yhteensä	-168 233	-171 000	-171 000	-156 438
Lastenkulttuurikeskus				
Järjestettyjen tapahtumien lukumäärä	299	220	150	178
Järjestettyihin tapahtumiin osallistujat	8 077	7 000	4 200	7 632
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	4,3	4,3	4,3	7,5
Toimintatulot	37 546	39 000	34 000	32 354
Toimintamenot	-673 611	-709 000	-636 600	-567 888
Toimintakate	-636 065	-670 000	-602 600	-535 534
Museot	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Pohjois-Karjalan museo				
Kävijöiden lkm	29 803	25 000	11 000	9 184
- joista koululaisia ja opiskelijoita lkm	4 688	3 000	1 000	1 551
Tapahtumat (työpajat, opastukset jne)	135	100	50	75
Tapahtumat, osallistujat	4 045	3 000	1 500	1 464
Pohjois-Karjalan museo yhteensä (brutto)	-927 462	-1 037 000	-1 007 500	-881 902
Taidemuseo				
Kävijöiden lkm	23 058	18 000	11 000	9 602
- joista koululaisia ja opiskelijoita lkm	3 730	3 000	1 000	1 707
Tapahtumien määrä	149	100	50	51
Tapahtumiin osallistujat	4 045	3 000	1 500	924
Taidemuseo yhteensä (brutto)	-683 067	-698 000	-675 600	-691 201
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	16,63	19,0	18,0	21,9
Toimintatulot	132 239	149 000	106 100	70 217
Toimintamenot	-1 610 529	-1 735 000	-1 553 900	-1 573 103
Toimintakate	-1 478 290	-1 586 000	-1 447 800	-1 502 886

Kaupunginorkesteri	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Orkesterin tapahtumat				
Konserttien lkm ("isot" konsertit)	44	32	26	24
Esiintymiset pienryhmäkokoonpanossa, lkm	19	20	18	33
Yleisötyö ja avoimet kenraalit	60	45	35	52
Myytyjen lippujen lkm	12 739	9 100	9 700	5 561
Kuulijoiden lkm	43 859	38 000	25 000	21 821
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	38,4	39	39	42,0
Toimintatulot	249 311	231 000	219 000	185 852
Toimintamenot	-2 417 030	-2 316 000	-2 039 500	-1 975 985
Toimintakate	-2 167 719	-2 085 000	-1 820 500	-1 790 133
Joensuun seutukirjasto				
Seutukirjasto				
Lainat lkm	2 179 215	2 200 000	1 800 000	1 769 257
Aukiolotunnit	48 182	44 000	28 000	35 078
Käynnit lkm	1 186 119	1 100 000	800 000	805 432
Verkkokäyntien lkm	571 951	400 000	600 000	686 610
Tapahtumat	1 803	1 700	850	453
Käyttäjäkoulutus	674	550	350	349
Aineistohankinnat €/asukas	5,5	6	6	6
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	87,4	86,5	84	86,6
Toimintatulot	1 738 271	1 747 000	1 716 000	1 595 966
Toimintamenot	-5 722 923	-5 826 000	-5 516 300	-5 467 200
Toimintakate	-3 984 652	-4 079 000	-3 800 300	-3 871 234
Konservatorio				
Musiikkiopisto				
Opiskelijat yhteensä	966	970	970	936
- musiikkiopistotaso	535	540	540	535
- varhaisiän musiikkikasvatus	399	400	400	369
- avoin osasto	32	30	30	32
Musiikkiopiston opetustunnit	26 407	26 200	26 200	25 921
Avoimen osaston opetustunnit	764	700	700	717
Musiikin ammatillinen koulutus				
Opiskelijat	59	60	73	70
Konserttien/tapahtumien lkm	266	220	140	77
Konserttien/tapahtumien kuulijamäärä	24 426	18 000	12 000	4 217
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	45,4	46,0	45,75	45,5
Toimintatulot	498 335	495 000	475 000	481 771
Toimintamenot	-3 080 913	-3 113 000	-3 050 000	-2 994 326
Toimintakate	-2 582 578	-2 618 000	-2 575 000	-2 512 555

Joensuun seudun kansalaisopisto	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Vapaa sivistystyö				
Vapaa sivistystyö, opiskelija	25 569	23 500	23 000	21 480
opetustunnit	46 730	45 000	38 253	34 742
Joensuun opetustunnit, joista	32 969	30 500	25 916	24 313
Lapset ja nuoret	6 357	6 300	5 800	4 138
Kuvataide	2 777	2 300	1 500	2 035
Teatteri, sirkus ja ilmaisu	885	900	800	703
Kirjallisuus ja kirjoittaminen	558	400	400	493
Musiikki	3 482	3 450	3 000	2 709
Tieto- ja viestintätekniikka	1 031	950	800	1 060
Kielet	5 989	5 000	4 268	4 039
Kädentaidot ja muotoilu	3 281	3 200	3 000	2 671
Hyvinvointi, kauneus ja terveys	343	250	200	327
Ruoka, puutarha, luonto, koti	733	600	600	709
Liikunta ja tanssi	7 095	7 100	5 500	5 091
Muu koulutus	338	50	50	188
Maksullinen palvelutoiminta	100	0	0	150
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	18,5	18,0	17,5	18,6
Toimintatulot	1 860 051	1 822 000	1 500 000	1 627 756
Toimintamenot	-3 751 685	-3 901 000	-3 513 900	-3 296 928
Toimintakate	-1 891 634	-2 079 000	-2 013 900	-1 669 172
Kulttuuripalvelut yhteensä	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Toimintatulot	4 515 753	4 483 000	4 050 100	3 993 916
Toimintamenot	-17 256 692	-17 600 000	-16 310 200	-15 875 430
Toimintakate	-12 740 939	-13 117 000	-12 260 100	-11 881 514

660 Kulttuuripalvelut

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	4 483 000	-432 900	4 050 100	3 993 916	-56 184
Toimintakulut	-17 600 000	1 289 800	-16 310 200	-15 875 430	434 770
Toimintakate	-13 117 000	856 900	-12 260 100	-11 881 514	378 586

690 Liikuntapalvelut

Tilivelvollinen: liikuntajohtaja Timo Heinonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Liikuntapalvelujen kokonaisuus muodostuu liikuntapalvelujen hallinnosta, seuroille jaettavista avustuksista, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä, kaupungin ylläpitämistä sisä- ja ulkoliikuntapaikoista, Joensuu Areenasta, Joensuun Urheiluakatemiasta sekä yhteistyössä Liperin kunnan kanssa ylläpidettävästä Pärnävaaran Urheilukeskuksesta. Ohjattuja ryhmiä järjestetään yhteistyössä Joensuun seudun kansalaisopiston kanssa.

Katsaus toimintavuoteen 2020

Liikuntapaikkarakentamisen osalta vuoden 2020 merkittäviä hankkeita olivat keskusurheilukentän remontti sekä Mehtimäkihallin rakentamisen käynnistyminen. Syksyllä käyttöön otettiin myös Marjalan koulun yhteyteen rakennettu uusi liikuntasali. Samassa yhteydessä käyttöön otettiin Abloy OS:n uusi lukitusjärjestelmä, joka mahdollistaa koodin avulla tilaan sisäänkäynnin.

Vuoden 2020 aikana työstetty maaseutualueen palveluverkkoselvitys valmistui loppuvuonna ja se esiteltiin Kulttuuri- ja liikuntalautakunnalle joulukuussa 2020.

Lauha ja vähäluminen alkuvuosi teki ulkoliikuntapaikkojen ylläpidosta haasteellista. Jääkentät olivat auki lähinnä yksittäisiä päiviä ja latuverkostosta suuri osa jäi kokonaan ajamatta. Loppuvuosi oli talviliikunnan näkökulmasta parempi ja kenttiä saatiinkin avattua hieman ennen joulua.

Uimahallit, sisäliikuntapaikat sekä ohjatun toiminnan osalta myös ulkoliikuntapaikat olivat koronapandemian vuoksi noin kaksi kuukautta suljettuina keväällä 2020. Koronapandemiarajoitukset jatkuivat syksyllä, mikä aiheutti sen, että käytännössä lähes kaikki Areenan tapahtumavaraukset peruttiin. Myös uimahalleissa oli poikkeuksellisen vähän kävijöitä. Loppuvuonna koronapandemian osalta siirryttiin kiihtymisvaiheeseen ja tämän vuoksi kaikista sisäliikuntatiloista jouduttiin perumaan lähes kaikki aikuisliikunnan harjoitusvuorot ja ottelut.

Syksyllä 2020 Joensuun Uimaseura tuli mukaan hallinnoimaan Vesikon ja Rantakylän uimahallin käyttöä. Tämä tarkoitti uudistuneita käytäntöjä myös koululaisten uimavuorojen hallinnointiin sekä hieman supistettuja yleisövuoroaikoja. Syksyllä 2019 uimahalleissa pilotoitua Hydrohex-vesijumppasovelluksen käyttöä jatkettiin koko vuoden 2020 ajan.

Vallitsevan koronapandemiatilanteen vuoksi kesän 2020 uimahallien uimakoulut jouduttiin perumaan. Rantauimakouluja järjestettiin kaksi kahden viikon jaksoa Kiihtelysvaarassa, Tuupovaarassa ja Enossa. Uimakouluihin osallistui yhteensä 47 lasta.

Ohjaaja-avustuksia seurat hakivat aiempia vuosia vähemmän. Koko vuoden aikana avustuksia myönnettiin yhteensä 46 eri seuralle tai jaostolle.

Itä-Suomen aluehallintovirasto myönsi liikuntapalveluille 27 000 € erityisavustusta vähävaraisten perheiden lasten ja nuorten liikunnan harrastuksen tukemiseksi. Liikuntapalvelut jakoi avustuksen edelleen niille seuroille, jotka olivat hakuvaiheessa sitoutuneet avustuksen käyttöön. Osa avustuksesta siirrettiin seurojen toiveesta ja AVI:n hyväksymänä keväällä 2021 käytettäväksi.

Liikuntaan aktivointityötä jatkettiin yhteistyössä kansallisten ja paikallisten organisaatioiden kanssa. Tukea tarvitseville lapsille etsittiin harrastusta Valtti -ohjelman ja nuorille mm. Harrastepankin ja Pohjois-Karjalan Liikunta ry:n LIITTOON hankkeen kanssa yhteistyössä. Viestinnällistä aktivointia tehostettiin; sisäliikuntapaikkojen kiinnilojen ja erilaisten rajoitusten keskellä huomiota kiinnitettiin erilaisiin liikkumisen mahdollisuuksiin ja ulkona liikkumisen vaihtoehtoihin. Loppuvuonna 2020 käyttöön otettiin liikuntapalvelujen oma uutiskirje, Viestikapula.

Joensuun seudun kansalaisopiston kanssa yhteistyöryhmiä järjestettiin myös etäkursseina.

Joensuun Urheiluakatemiassa tiivistettiin yläkouluyhteistyötä. Lukuvuonna 2019-20 aloitettua yläkoulun ominaisuusvalmennusta laajennettiin Lyseon peruskoulun liikuntaluokan lisäksi myös Pataluodon yläkoulun liikuntaluokkalaisille. Selvitystyötä urheiluyläkoulustatuksen Lyseon peruskoululle saamiseksi jatkettiin yhteistyössä Lyseon peruskoulun ja koulutuspalvelujen kanssa. Opetus- ja kulttuuriministeriön Joensuun Urheiluakatemialle myöntämä erityisavustus lähes tuplaantui vuodelle 2020 ollen 85 000 €.

Loppuvuonna 2020 valmistui myös Joensuun Urheiluakatemian menestyssuunnitelma vuosille 2021-24. Osana menestyssuunnitelmatyötä haastateltiin akatemiaverkoston urheilijoita, valmentajia, urheiluseuroja, asiantuntijoita ja oppilaitoksen edustajia sekä pidettiin useita työpajoja. Uudessa menestyssuunnitelmassa korostuu osallistuvan asiantuntijatyön, hyvinvoivien urheilijoiden ja valmentajien sekä yhdessä tekemisen merkitys.

Vuoden 2020 liikuttajaksi Kulttuuri- ja liikuntalautakunta valitsi frisbeegolf-seura Liitokiekon. Perusteluna liitokiekon tekemä työ frisbeegolfin olosuhteiden kehittämiseksi sekä erilaisten tapahtumien järjestämiseksi. Frisbeegolf liikutti vuoden 2020 aikana Joensuun seudulla tuhansia eri ikäisiä ihmisiä ja tarjosi näin yhden monipuolisen ja koronapandemiasta turvallisen ulkona liikkumisen vaihtoehdon.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Hyvinvoinnin ja sivistyksen tavoitteet				
Meillä on parasta oppimista ja ihmisenä kasvua varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen. Koulutuskaupunkina tuemme jatkuvaa	Lisätään urheiluakatemian yläkouluyhteistyötä	Ominaisuusvalmennusta ja Kasva urheilijaksi –sisältöjä tarjotaan kahdella liikuntapainotteisella yläkoululla	Ominaisuusvalmennusta ja Kasva urheilijaksi –sisältöjä tarjotaan Lyseon peruskoulun ja Pataluodon koulun liikuntaluokilla.	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

690 Liikuntapalvelut				
Yhteiset palvelut	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Avustukset				
Tuettujen seurojen/järjestöjen määrä	54	55	55	46
Avustukset yhteensä (brutto)	-220 580	-220 500	-220 500	-220 499
Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen				
Ohjattuun toimintaan osallistuneiden lukumäärä	1 231	1 200	1 200	1 171
Seniorikorttikäynnit uimahalleissa	47 988	50 000	35 000	27 693
Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen yhteensä (brutto)	-83 353	-110 000	-110 000	-77 841
Urheiluakatemia				
Opiskelijoiden lkm	332	380	380	343
Urheiluakatemia yhteensä (brutto)	-327 114	-306 000	-306 000	-312 680
Toimintatulot	330 514	276 600	276 600	282 052
Toimintamenot	-1 079 273	-1 116 100	-1 047 200	-1 101 978
Toimintakate	-748 759	-839 500	-770 600	-819 926
Sisäliikuntapaikat	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Uimahallit				
Käynnit lkm	309 155	320 000	210 000	178 977
Uimahallit yhteensä (brutto)	-2 126 850	-2 150 000	-2 022 000	-1 926 865
Toimintatulot	1 068 365	1 173 500	900 000	615 138
Toimintamenot	-3 478 905	-3 539 500	-3 205 000	-3 114 741
Toimintakate	-2 410 540	-2 366 000	-2 305 000	-2 499 603
Mehtimäen urheilukeskus	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Joensuun Areena				
Tapahtumien lkm	75	82	60	47
Tapahtumakäyttö vrk	70	33	15	12
Liikuntakäyttö vrk	286	320	270	274
Suljettu vrk	9	12	80	80
Kokonaiskävijämäärä	318 784	300 000	190 000	164 976
Joensuun Areena yhteensä (brutto)	1 586 775	-1 595 000	-1 695 000	-1 522 283
Jäähallit				
Käyttöaste %	75 %	80 %	70 %	44 %
Jäähallit yhteensä (brutto)	-1 589 636	-1 570 000	-1 570 000	-1 760 749
Toimintatulot	695 876	635 300	430 000	427 349
Toimintamenot	-4 857 445	-4 861 300	-4 656 000	-4 808 565
Toimintakate	-4 161 569	-4 226 000	-4 226 000	-4 381 216
Maaseutualueiden ulko- ja sisäliikuntapaikat	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Toimintatulot	372 552	92 300	70 000	66 653
Toimintamenot	-1 728 425	-1 533 300	-1 351 500	-1 354 618
Toimintakate	-1 355 873	-1 441 000	-1 281 500	-1 287 965
Liikuntapalvelut yhteensä	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	66,9	61	56	69,6
Toimintatulot	2 467 307	2 177 700	1 676 600	1 391 192
Toimintamenot	-11 144 048	-11 050 200	-10 274 200	-10 379 902
Toimintakate	-8 676 741	-8 872 500	-8 597 600	-8 988 710

690 Liikuntapalvelut

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	2 177 700	-501 100	1 676 600	1 391 192	-285 408
Toimintakulut	-11 050 200	776 000	-10 274 200	-10 379 902	-105 702
Toimintakate	-8 872 500	274 900	-8 597 600	-8 988 710	-391 110

SITOVUUSTASON YLITYKSEN SELITYS:

Liikuntapalvelujen ylitys on 391 000 euroa.

Koronapandemian vuoksi tehtiin syksyllä talousarviomuutos, jolla koronapandemian vaikutusta pyrittiin arvioimaan. Talousarviomuutoksen pohjana oli oletus, että syksyllä toiminta normalisoituu. Liikuntapalveluiden tulokertymä kuitenkin pysyi normaalia alemmalla tasolla. Menojen osalta Mehtimäen urheilukeskuksen kustannukset eivät laskeneet muutetun talousarvion tasolle.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta yhteensä**47 Kulttuuri ja liikuntalautakunta yhteensä**

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	6 660 700	-934 000	5 726 700	5 385 108	-341 592
Toimintakulut	-28 650 200	2 065 800	-26 584 400	-26 255 332	329 068
Toimintakate	-21 989 500	1 131 800	-20 857 700	-20 870 224	-12 524

INVESTOINNIT

Kulttuuripalveluissa hankittiin investointisuunnitelman mukaisesti pääkirjaston lastenosaston kaluste- ja laitehankinnat sekä museoille kokoelmanhallintajärjestelmä.

Liikuntapalveluissa täydennettiin investointivarausten mukaisesti kalustoa, hankittiin mm. moottorikelkka, traktorimönkijä sekä jääkiekkokaukalo.

Ylitys johtuu museon kokoelmanhankintajärjestelmän kustannuksesta.

	TP 2019	TA 2020	TOT 2020	Poikkeama	tot %
INVESTOINNIT Toimielin					
Investointituotot	0				
Investointikulut	-194	-250	-253	-3	101,2
Nettoinvestoinnit	-194	-250	-253	-3	101,2